

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

03 noiembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte - Timofti Vladimir

Judecători - Cobzac Elena și Țurcan Anatolie

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de către acuzatorul de stat, procuror în Procuratura de circumscripție Chișinău – Sâli Radu prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 iunie 2021, în cauza penală privind-o pe

Osmanova Bahrie xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 20.12.2018 -25.01.2019;
2. Instanța de apel: 15.06.2020-22.06.2021;
3. Instanța de recurs: 16.08.2021-03.11.2021.

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 25 ianuarie 2019, cauza fiind examinată în procedura prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, Osmanova Bahrie a fost recunoscută vinovată și condamnată în baza art. art. 27, 248 alin. (5) lit. b) Cod penal la 2 (doi) ani și 3 (trei) luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar pentru femei, de tip semiînchis, cu privarea de a ocupa anumite funcții și de a exercita o anumită activitate legată de circulația legală a drogurilor pe un termen de 2 (doi) ani.

În baza art. 90 alin. (1) Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei, pe un termen de probă de 1 (unu) an.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

1.2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Osmanova Bahrie în luna noiembrie 2018, data și ora exactă nu a fost stabilită, aflându-se pe teritoriul municipiului Chișinău a intrat în posesia a nouă blistere a câte 10 pastile cu inscripția „Alprazolam LPH”, 1 mg., în care potrivit raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-5278 din 07.12.2018 se conține alprazolam și care se atribuie la substanțele psihotrope, (conform Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 79 din 23.01.2006 „Privind aprobarea Listei substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora”), în cantitate de 0,09 grame, adică proporții mari, pe care le-a plasat împreună cu alte substanțe medicamentoase și anabolizante, tăinuindu-le în bagajul de cală, și urmau a fi

transportate peste frontiera vamală. La 18 noiembrie 2018, acționând potrivit înțelegerii avute cu persoane nestabilite la moment, în scopul îndeplinirii intențiilor sale criminale, contrar prevederilor art. 3 al Legii cu privire la modul de introducere și scoatere a bunurilor de pe teritoriul Republicii Moldova de către persoanele fizice, nr. 1569-XV din 20 decembrie 2002, art. art. 1, 4, 21, 22, 26 Cod vamal, prin nedeclarare și tănuire de controlul vamal, prin punctul de trecere a frontierei de stat a postului vamal „Aeroport Internațional Chișinău” (sector plecare pasageri), în mun. Chișinău, bd. Dacia 80/2, fiind pasager a cursei aeriene de pe direcția Chișinău-Istanbul, intenționat nu a declarat în declarația vamală și a tănuit de la controlul vamal, drogurile menționate, ascunzându-le printre bunurile din valiza personală a bagajului de cală. încercând trecerea lor frauduloasă peste frontiera vamală din Republicii Moldova, în afara țării.

Osmanova Bahrie și celelalte persoane nestabilite la moment de organul de urmărire penală nu a reușit să-și realizeze până la capăt intențiile criminale din motivul că substanțele indicate au fost depistate de colaboratorii Serviciului Vamal în cadrul controlului fizic a bagajului de cală.

Astfel, acțiunile inculpatei Osmanova Bahrie rețin elementele constitutive ale tentativei de contrabandă, adică trecerea peste frontiera vamală a Republicii Moldova a substanțelor stupefiante, tănuindu-le de controlul vamal, prin ascundere în locuri special pregătite, săvârșită de mai multe persoane care din cauze independente de voința făptuitorilor, nu și-a produs efectul, calificate conform art. art. 27, 248 alin. (5) lit. b) Cod penal.

2. Sentința menționată a fost atacată cu *apel*, de către procurorul în Procuratura municipiului Chișinău, Oficiul principal, Lungu Vitalie, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea parțială a sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, prin care Osmanova Bahrie să fie recunoscută vinovată în comiterea infracțiunii prevăzută de art. 27, art. 248 alin. (5) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, a-i stabili pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 4 (patru) ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar pentru femei, de tip semiînchis. Termenul executării pedepsei de calculat din data reținerii. Expulzarea lui Osmanova Bahrie Mustafofa, după executarea pedepsei, ținându-se cont de dreptul la respectarea vieții private a acesteia. Încasarea din contul lui Osmanova Bahrie în beneficiul statului cu titlu de cheltuieli judiciare suma de 1680 lei pentru efectuarea constatării tehnico-științifice și suma de 6300 lei cheltuieli pentru traducere în limba bulgară.

2.1 În motivarea apelului s-a invocat că, sentința în partea stabilirii pedepsei este una blândă, contrară criteriilor de individualizare a pedepselor prevăzute la art. 75 Cod penal, potrivit cărora instanța de judecată este obligată să se conducă în procesul stabilirii pedepsei și la aplicarea ei persoanei vinovate de săvârșirea faptei prejudiciabile. Pedeapsa aplicată trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată. Prin urmare, ținându-se cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și

reeducării vinovatului, sunt cerințe de care instanța de judecată trebuie să se călăuzească la stabilirea pedepsei. Pedepsa este echitabilă când se stabilesc lipsuri și restricții ale drepturilor infractorului proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, statului și societății, perturbate prin infracțiune. Pedepsa este echitabilă și atunci când este capabilă să contribuie la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni. Practica judiciară nu odată a demonstrat că o pedeapsă prea blândă generează dispreț și nu este suficientă pentru corectarea persoanei, nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni. Menționează că aplicarea pedepsei sub formă de închisoare este justificată și prin faptul că, Republica Moldova a devenit membru al Convenției ONU contra traficului ilicit de stupefiante și substanțe psihotrope din 20.12.1988, ratificată prin Hotărârea Parlamentului nr. 22 din 02.11.1994, asumându-și îndeplinirea prevederilor convenției.

Totodată instanța de judecată nu a încasat cheltuielile de judecată solicitate conform prevederilor art. 227 și art. 229 Cod de procedură penală, or, urmărirea penală și judecarea unei cauze de multe ori impune efectuarea de cheltuieli pentru întocmirea și transmiterea actelor de procedură, pentru administrarea probelor și conservarea mijloacelor materiale de probă, precum și orice alte cheltuieli necesare pentru buna desfășurare a procesului penal.

Într-o cauză penală cheltuielile judiciare sunt condiționate de săvârșirea unei fapte prejudiciabile, care impune desfășurarea urmăririi penale și a judecării cauzei pentru aplicarea legii celui ce a comis-o.

Ca urmare, cheltuielile judiciare sânt imputabile inculpatului condamnat pentru săvârșirea infracțiunii, temeiul juridic fiind vinovăția sa infracțională, deoarece fără săvârșirea unei fapte prevăzute de legea penală ca infracțiune, astfel de cheltuieli nu s-ar fi efectuat.

Obligația inculpatului de a suporta cheltuielile judiciare este principală și ilegală; întrucât săvârșirea unei infracțiuni atrage în mod inevitabil desfășurarea urmăririi penale și a judecării cauzei, pentru a i se aplica pedeapsa infractorului și suportarea cheltuielilor judiciare care îi revine în principal acestuia; de asemenea, obligația de a suporta cheltuielile judiciare este integrală, incluzând toate cheltuielile necesare pentru pronunțarea unei hotărâri de condamnare de către prima instanță.

A considerat acuzarea că pedeapsa stabilită lui Osmanova Bahrie este prea blândă, precum și cheltuielile judiciare suportate de către stat în cauza penală, urmează să fie încasate din contul acesteia.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 iunie 2021 a fost admis apelul, casată parțial sentința în partea cheltuielilor de judecată și pronunță în această parte o nouă hotărâre, prin care s-a dispus încasarea de la Osmanova Bahrie în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare în sumă de 1680 lei pentru efectuarea expertizei judiciare. În rest celelalte dispoziții ale sentinței au fost menținute.

3.1 În motivarea soluției adoptate instanța de apel a constatat că, instanța de fond a stabilit corect starea de fapt ce corespunde probelor din dosar, care au fost apreciate corect, încadrând acțiunile inculpatei Osmanova Bahrie în baza dispozițiilor art. art. 27, 248 alin. (5) lit. b) Cod penal, după semnele calificative: *„tentativa de contrabandă, adică trecerea peste frontiera vamală a Republicii Moldova a substanțelor stupefiante, tăinuindu-le de controlul vamal, prin ascundere în locuri special pregătite, săvârșită de mai multe persoane care din cauze independente de voința lor, nu și-a produs efectul”*.

Cauza penală a fost examinată în instanța de fond în ordinea procedurii simplificate pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în baza art. 364¹ Cod de procedură penală.

La capitolul numirii pedepsei inculpatei, instanța de apel a considerat concluzia instanței de fond corespunzătoare stării de drept și întemeiată din punct de vedere al principiilor stabilirii și individualizării pedepsei penale.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța a ținut cont de faptul că inculpata a recunoscut vina, nu prezintă pericol social, vârsta înaintată a acesteia. Drept circumstanțe atenuante, conform prevederilor art. 76 Cod penal, au fost stabilite în privința inculpatei, căința activă. Circumstanțe agravante conform art. 77 Cod penal nu au fost stabilite, astfel instanța de apel a reținut că, pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani și 3 (trei) luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar pentru femei de tip semiînchis, cu suspendarea condiționată a acesteia în temeiul art. 90 Cod penal, fiindu-i stabilit un termen de probă de 1 (unu) an, cu privarea de a ocupa anumite funcții și de a exercita o anumită activitate legată de circulația legală a drogurilor pe un termen de 2 (doi) ani, este una echitabilă în raport cu circumstanțele cauzei și fapta comisă.

La determinarea categoriei și mărimii pedepsei, instanța de fond a ținut cont de prevederile art. 6, 7, 16, 61, 75, 76, 77, 78, 90 Cod penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, care se atribuie la categoria infracțiunilor grave prin prisma prevederilor art. 16 Cod penal, de gradul social al faptei, de personalitatea inculpatei, care a recunoscut integral vinovăția, s-a căit sincer, a solicitat examinarea cauzei în baza art. 364¹ Cod de procedură penală, aplicând corect și întemeiat o pedeapsă condiționată cu suspendare.

Referitor la alegațiile procurorului în ce privește soluția adoptată de prima instanță privind respingerea cererii acuzatorului de stat de încasare a cheltuielilor judiciare suma de 1680 lei pentru efectuarea raportului de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/1-R-5278 din 7 decembrie 2018 din contul inculpatei, instanța de apel a considerat că, acestea sunt fondate și în acest sens, se impune casarea sentinței primei instanțe, în partea ce ține de soluționarea chestiunii referitor la modalitate de încasare a cheltuielilor de judecată.

Efectuarea cheltuielilor judiciare într-o cauză penală este provocată de săvârșirea unei infracțiuni, care impune desfășurarea urmăririi și a judecării cauzei pentru aplicarea legii penale celui ce a comis-o; ca urmare, cheltuielile judiciare sunt

imputabile inculpatului condamnat pentru săvârșirea infracțiunii, temeiul juridic fiind vinovăția sa infracțională, deoarece fără săvârșirea infracțiunii astfel de cheltuieli nu s-ar fi efectuat.

Obligația inculpatului de a suporta cheltuielile judiciare este principală și integrală; întrucât săvârșirea unei infracțiuni atrage în mod inevitabil desfășurarea urmăririi penale și a judecării cauzei, pentru a i se aplica pedeapsa infractorului, obligația de a suporta cheltuielile judiciare îi revine în principal acestuia, chiar dacă partea vătămată și partea civilă au determinat, prin cererile lor, producerea unor cheltuieli; de asemenea, obligația de a suporta cheltuielile judiciare este integrală, incluzând toate cheltuielile necesare pentru pronunțarea unei hotărâri de condamnare de către prima instanță.

Așadar, Colegiul penal a constatat că, solicitarea acuzatorului de stat referitor la încasarea din contul inculpatei Osmanova Bahrie a cheltuielilor judiciare în sumă de 1680 lei este întemeiată, or, în conformitate art. 229 alin.(1) Cod procedură penală, cheltuielile judiciare sânt suportate de condamnat sau sânt trecute în contul statului.

În acest sens, instanța de apel a dispus ca cheltuielile judiciare în sumă de 1680 lei pentru efectuarea raportului de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/1-R-5278 din 7 decembrie 2018, să fie încasate de la Osmanova Bahrie.

Referitor la solicitarea acuzatorului de stat privind încasarea din contul inculpatei Osmanova Bahrie și a sumei de 6300 lei pentru lucrările de traducere în limba bulgară, instanța de apel a respins-o ca nefondată, or acestea se plătesc din sumele alocate de stat.

Totodată, instanța de apel a reținut că, instanța de fond corect a soluționat soarta corpurilor delictive.

4. Decizia instanței de apel este atacată, cu **recurs ordinar** de către acuzatorul de stat, procuror în Procuratura de Circumscripție Chișinău – Sâli Radu, care indicând temeiurile prevăzute la art. 427 alin.(1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, solicită admiterea recursului, casarea deciziei cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, într-un alt complet.

4.1 În motivarea cerințelor sale recurentul a indicat că:

- Colegiul penal la emiterea deciziei a ignorat prevederile art. art. 61, 75 și 90 Cod penal;

- astfel, instanța de fond cât și cea de apel nu au ținut cont de gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de comportamentul inculpatei în momentul comiterii infracțiunii și după consumarea ei, de personalitatea lui, pronunțând hotărâri neîntemeiate.

- ținând cont de cele expuse precum și faptul că instanța de apel nu și-a motivat pe deplin concluzia de aplicare a prevederilor art. 90 alin. (1) Cod penal, aceasta greșit a conchis că corectarea inculpatei este posibilă fără a fi izolat de societate;

- concluziile instanței de fond și celei de apel, la capitolul individualizării pedepsei stabilite inculpatului sunt greșite și în contradicție cu probatoriul administrat

la etapa urmării penale și cercetării judiciare, neconforme scopului legii penale și principiului individualizării răspunderii penale și pedepsei penale.

5. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

În conformitate cu art.422 Cod de procedură penală, recursul împotriva deciziilor pronunțate de instanțele de apel se declară în termen de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

În speță se constată, că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recurs ordinar în termen.

Potrivit dispoziției art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care se constată că este vădit neîntemeiat.

Conform art.424 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs ordinar examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și argumentate de recurent.

Potrivit textului recursurilor se invocă, ca temei de casare a deciziei instanței de apel prevederile art. 427 alin.(1) pct. 6) Cod procedură penală, susținând, că instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, și pct.10) Cod de procedură penală instanța a aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

5.1. Referitor la temeiul de recurs invocat de recurent prin prisma pct.6) alin.(1) art. 427 Cod de procedură penală, care stabilește, că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, *Colegiul penal* constată că, temeiul menționat nu și-a găsit confirmare, dat fiind faptul că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. art. 414, 415, 417 alin.8) Cod de procedură penală, hotărârea cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată.

Colegiul penal constată că argumentele din recursul declarat de acuzatorul de stat, procuror în Procuratura de Circumscripție Chișinău – Sâli Radu sunt neîntemeiate, iar motivele aduse în susținerea temeiurilor invocate nu pot fi reținute, hotărârea instanței de apel corespunzând tuturor prevederilor legii de procedură penală, fiind legale și întemeiate.

5.2 Referitor la eroarea de drept prevăzută de art.427 alin.1) pct.10) Cod de procedură penală, potrivit căreia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului

pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel dacă s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale, Colegiul penal în raport cu motivele invocate în recurs, care sunt declarative, constată că o astfel de eroare nu și-a găsit confirmarea la examinarea recursului declarat în acest sens, lipsind temeiuri de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărârii contestate întrucât instanța de fond i-a aplicat inculpatei Osmanova Bahrie în baza art. 27, 248 alin. (5), lit. b) Cod penal, cu respectarea prevederilor art.90 și aplicarea art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, o pedeapsă echitabilă și în limitele legii penale.

Mai mult ca atât, instanța de recurs reține faptul, că argumentele invocate de recurent precum că inculpata poate fi corectată și reeducată, cu excluderea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal, au constituit obiect al examinării la judecarea cauzei în instanța de apel, și asupra cărora s-a formulat și s-a punctat minuțios și veridic răspunsurile asupra tuturor alegațiilor recurentului în hotărârea pronunțată, pe care Colegiul penal le însușește, ce este conform practicii CEDO, hotărârea Albert vs România din 16.02.2010.

Astfel că, Colegiul penal este solidar cu concluzia instanței de apel de menținere a soluției primei instanțe privind suspendarea condiționată a executării pedepsei stabilită inculpatei pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 27, 248 alin. (5), lit. b) Cod Penal pe o perioadă de 1 an, fiind luat în considerație faptul că inculpata a recunoscut vina, s-a căit sincer de cele comise, nu prezintă pericol social, fapt ce demonstrează că scopul pedepsei poate fi atins și cu aplicarea în privința acesteia a prevederilor art.90 Cod penal, adică condamnarea cu suspendarea executării pedepsei cu închisoare.

Această concluzie este legală, argumentată, bazată pe cumulul de probe, verificate și apreciate de instanța de apel or, pedeapsa penală este echitabilă atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane, or, practica judiciară demonstrează că, o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit.

Instanța de recurs relevă, că argumentele recurentului invocate în cererea de recurs, sunt formale, fără a fi ajustate la circumstanțele cauzei și personalitatea inculpatei.

Generalizând cele expuse mai sus și constatând că, de către instanța de recurs nu este identificată vreo eroare gravă de drept, care ar putea servi drept temei de casare a hotărârii judecătorești atacate prin prisma temeiurilor de casare prevăzute de pct.6), 10) alin.(1) art. 427 Cod de procedură penală prin urmare, se impune inadmisibilitatea recursului declarat, ca fiind vădit neîntemeiat.

6. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către acuzatorul de stat, procuror în Procuratura de Circumscripție Chișinău – Sâli Radu , împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 iunie 2021, în cauza penală privind-o pe *Osmanova Bahrie xxxxx*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată integral la **03 noiembrie 2021**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Cobzac Elena

Țurcan Anatolie